

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage

Doorkiesnummer

Behandeld door
L. Hesselink

Datum
17 oktober 2023

Onderwerp
Jongeren Perspectief Fonds

Geachte leden van de raad,

Het college heeft besloten om voor de komende drie jaar het Jongeren Perspectief Fonds (JPF) in te stellen voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar met een problematische schuld die veelal niet in aanmerking komen voor een reguliere schuldregeling en vastlopen op één of meerdere leefgebieden. Met dit besluit is er voor de komende drie jaar plek voor begeleiding van minimaal 60 jongeren met een problematische schuld. Dit met als doel een schuldenzorgvrije en kansrijkere toekomst. Minder problematische schulden, minder recidive en een afname van zwaardere (langdurige) complexe zorg.

Het project streeft naar een toekomst waarbij de jongeren voldoende kwalificaties hebben, een toekomstperspectief (zonder schulden) en minder zorgen. Jongeren kunnen zo beter participeren op de arbeidsmarkt en in de maatschappij, hoeven minder beroep te doen op de bijstand en kunnen zich positief ontwikkelen op andere leefgebieden zoals o.a. gezondheid, psychische gesteldheid en verslavingsproblematiek.

Pilot

Uit de eerder gedraaide pilot binnen het Schuldenlab Almelo kunnen we concluderen dat deze integrale aanpak werkt. Een groot deel van de deelnemende jongeren hebben weer een schuldenzorgvrije en kansrijkere toekomst. Het continueren van deze aanpak zorgt voor verankering binnen het Sociaal Domein.

Kosten

De komende 3 jaar verwachten we op basis van 60 jongeren een totale inzet van € 531.000. Door kosten te besparen op o.a. bijstand, schuldhulpverlening en zorg zijn de verwachte kosten na 2 á 3 jaar volledig terugverdiend en levert het maatschappelijk rendement op.

Voor de formele einddatum zal een projectevaluatiemoment plaatsvinden en een advies uitgebracht worden naar het college. Hierna kan er door het college worden besloten of de huidige werkwijze voortgezet wordt en zo ja, hoe de dekking hiervan plaats vindt.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J. Dijkstra

M.M. van 't Veld

CONCEPT!

Jongeren Perspectief Fonds

JONGEREN
PERSPECTIEF
FONDS

Almelo, oktober 2023

Inhoudsopgave

1.	Introductie	3
2.	Opdracht	5
3.	Evaluatie pilot 2020/2022	6
4.	Aanpak JPF Gemeente Almelo	9
4.1	Verwante resultaten van het project	10
4.2	Argumenten	11
4.3	Contra-indicatie	13
4.4	Verwante projecten	13
4.5	Privacy	14
5.	Stappenplan	15
6.	Kosten en baten	18
6.1	Kosten gemeente Almelo	19
6.2	Baten gemeente Almelo	21
6.3	Financiering	23
6.4	Evaluatie	23

1. Introductie

Sinds 2019 beschikt de gemeente Almelo over een Schuldenlab en streeft ernaar dat zoveel mogelijk inwoners van Almelo schuldenzorgvrij zijn. Dit doen we door verschillende pilots en projecten op te zetten samen met maatschappelijke partners uit de stad. In 2020 is er gestart met de pilot “Jeugd heeft de toekomst” een gecombineerd project van het Jongeren Perspectief Fonds (JPF) en de Twentse belofte 5 (TB5).

“Het aantal jongeren dat in de schulden zit stijgt een stuk harder dan de rest van de bevolking. Volgens het Nibud heeft in 2020 37% van de MBO-studenten van 18 jaar of ouder schulden en één op de vier betalingsachterstanden. Van de MBO-studenten geeft 15% zelf aan problematische schulden te hebben. Een specifieke aanpak voor schulden voor jongeren die geen gebruik kunnen maken van de reguliere schuldhelpverlening blijkt dus noodzakelijk (Nibud 2020)”.

Volgens het CBS had in oktober 2021 10,4 % van de Almelose huishoudens een geregistreerde problematische schulden. Januari 2023 was dit 11,9 %. Een toename van schulden waarbij Almelo landelijk gezien hiermee hoger scoort dan het gemiddelde van 8,3%.

Bijna een kwart van deze personen is jongeren dan 35 jaar.

Het Jongeren Perspectief Fonds (JPF) biedt een innovatieve aanpak voor jongeren van 18 tot en met 27 jaar die door schulden belemmerd worden in hun maatschappelijke ontwikkeling. Niet de schuld, maar het toekomstperspectief van jongeren staat centraal. Deelnemers aan het JPF kennen vaak multi-problematiek. JPF is een initiatief waarmee de schuld van jongeren wordt afgekocht en jongeren een maatschappelijke tegenprestatie (opleiding, stage, etc.) leveren.

In de reguliere schuldenaanpak komen jongeren door geen of een te lage afloscapaciteit veelal niet in aanmerking voor een schuldregeling. Bij te late inzet van deze schuldhelpverlening zal het beroep op zwaardere (langdurige) complexe zorg toenemen. Uitgevallen jongeren doen vaker een beroep op de gemeente als het om (financiële) ondersteuning gaat.

In de basis bestaat de aanpak uit drie pijlers:

1. Een integraal begeleidingstraject
2. Het saneren van schulden
3. De maatschappelijke tegenprestatie

DOELGROEP

Jongeren met schulden

- 18 t/m 27 jaar
- Ondersteuning nodig op meerdere leefgebieden
- In staat om aan eigen perspectief te werken

PROBLEEM

Reguliere schuldhelpverlening vaak niet passend

- Beperkte afloscapaciteit bij jongeren
- Onvoldoende integrale begeleiding

DOEL

Effectievere schuldhelpverlening voor jongeren

- Minder jongeren met schulden
- Meer perspectief voor jongeren met schulden
- Lagere kosten voor de maatschappij

De Twentse Belofte 5 was een regionaal project dat veel overlap had met het JPF. De TB5 richtte zich eveneens op de Almelose jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie die geen onderwijs volgen en ook niet anderszins een duurzame plek in de samenleving hebben. Bij TB5 was er in de basis geen sprake van schulden. De pilot wees echter uit dat ook deze doelgroep moeite had financieel rond te komen en veelal één of meerdere (kortstondige) betalingsachterstanden te hebben.

De Pilot Jeugd heeft de toekomst liep eind 2022 tot zijn einde waarbij we kunnen concluderen dat het een geslaagd project is geweest waarin het merendeel van de jongeren geholpen zijn en weer kunnen kijken naar de toekomst waarin zij schuldenzorgvrij zijn en voldoende perspectief hebben op de arbeidsmarkt.

2. Opdracht

Met het Schuldenlab Almelo beoogt de gemeente Almelo de financiële zelfredzaamheid en participatie van de inwoner te versterken. Minder jongeren met problematische schulden en toename op zwaardere (langdurige) complexe zorg.

In de reguliere schuldenaanpak komen jongeren door geen of een te lage afloscapaciteit veelal niet in aanmerking voor een schuldregeling. Studiefinanciering wordt niet gezien als inkomstenbron. Men moet dan vaak stoppen met hun studie en/of (bij)baantje om voldoende inkomen te genereren voor hun schuldeisers.

Bij te late inzet van deze schuldhulpverlening zal het beroep op zwaardere (langdurige) complexe zorg toenemen. Uitgevallen jongeren doen vaker een beroep op de gemeente als het om (financiële) ondersteuning gaat.

De pilotfase heeft bewezen dat de aanpak van het Jongeren Perspectief de jongeren een schuldenzorgvrije toekomst biedt. En de integrale aanpak de totale kosten hebben verlaagd van zorg en inkomensondersteuning.

Voor nu ligt er een opdracht om het Jongeren Perspectief Fonds voortgang te geven binnen Uitvoering Sociaal.

3. Evaluatie pilot 2020/2022

In 2020 is er binnen het Schuldenlab Almelo gestart met de pilot Jeugd heeft de Toekomst. Een gecombineerd project van het Jongeren perspectieffonds (JPF) en de Twentse belofte 5 (TB5). Tijdens deze pilot zijn 20 jongeren 2 jaar lang intensief begeleidt (10 JPF/10 TB5). In januari 2023 heeft er een evaluatie plaatsgevonden waaruit we kunnen concluderen dat het een geslaagd project is geweest. Het merendeel van de jongeren geholpen zijn en weer positief kunnen kijken naar hun schuldenzorgvrije toekomst met voldoende kansen en perspectief.

Resultaten

80% van de jongeren onder het Jongeren Perspectief Fonds hebben zoals ze het zelf ervaren een nieuwe kans gekregen. Waarbij we het verschil hebben kunnen maken voor de jongeren maar ook voor de maatschappij. Het traject had een positieve invloed op de jongeren: niet alleen de schuld is opgelost maar er is ook weer een perspectief. Waarin ze zichzelf hebben ontwikkeld en weer nieuwe kansen hebben gekregen. Jongeren volgen weer een opleiding, hebben meer kansen op de arbeidsmarkt, een positiever zelfbeeld en voelen zich minder eenzaam. Ze voelen zich gesterkt om de toekomst weer aan te kunnen.

Doordat er 2 jaar lang met de jongeren opgetrokken werd, kon de begeleiding zich richten op zowel het stabiliseren als activeren en het uiteindelijk bieden van nazorg op alle leefgebieden. Doordat de jongere weet dat het traject 2 jaar duurt is er een moment om naar uit te kijken. Nog niet voor iedere jongere was dit het gewenste (schuldenvrije)uitgangspunt maar is dit in de nabije toekomst wel realiseerbaar.

Rendement

Kosten voor het onderdeel JPF binnen de pilot was €150.700 aan het eind van het traject heeft dit €145.162,= opgeleverd aan baten die met enige zekerheid vastgesteld kunnen worden. Binnen de duur van het traject zijn de kosten door maatschappelijke baten al bijna volledig terugverdient. Ook in de jaren er na levert deze aanpak baten op. In de verwachtende lijn levert dit door o.a. uitstroom bijstand en WMO de jaren opvolgend nogmaals €75.000 per jaar op. Voor verdere uitwerking van dit rendement zie hoofdstuk 6.

Middels deze pilot hebben we ook gezien dat er vaak een vorm van eenzaamheid en generatie armoede bestaat.

Eenzaamheid

Door de ongezonde financiële situatie van de jongeren kunnen zij veelal niet deelnemen aan activiteiten en samenkomen met leeftijdgenoten. Zij kunnen het bijvoorbeeld niet veroorloven om voor een andere een cadeautje te kopen of een kleine bijdrage te leveren waardoor zij de ontmoeting vermijden. Tal van initiatieven spelen hier wel op in maar veelal vinden ze het moeilijk om zich hierover te uiten, waardoor eenzaamheid en depressies sterk op de loer liggen. Door ruimte te creëren in de financiële situatie en samen op te trekken in het project hopen we dat de jongeren dichter tot elkaar komen en hierdoor elkaar ook op sociaal vlak versterken en de taboe op het praten over geld en schulden te doorbreken.

Generatie armoede

Wanneer we dit willen doorbreken is het nog belangrijker bij de jongeren stil te staan. Zij hebben nog een hele toekomst voor zich en kunnen ook voor hun kinderen het verschil maken. Dit werd ook veelal als motivatie opgegeven vanuit de jonge ouders. Zij willen hun kinderen een andere toekomst

bieden dan zij eerder gehad hebben. Een (schuldenvrije) stabiele situatie is de basis voor het algehele welbevinden.

Afbeelding geeft weer welk rendement de pilotfase 2020/2022 heeft opgeleverd op 10 jongeren JPF

4. Aanpak JPF Gemeente Almelo

Uit de pilotfase kunnen we concluderen dat het JPF bijdraagt aan het verduurzamen van een integrale aanpak voor kwetsbare jongeren binnen de gemeente Almelo. Door een structurele

borging van het project kunnen we meer jongeren de kans geven om aan hun toekomst te werken. Zoals de pilot al heeft uitgewezen zal deze aanpak er ook voor zorgen dat de maatschappelijke kosten dalen.

Integrale trajectbegeleiding;

Jongeren zijn gebaat bij het investeren in hun toekomst. Doormiddel van een integraal begeleidingstraject kijkt een trajectbegeleider samen met een schuldregelaar naar oplossingen voor de schuldenzorg van de jongeren, door rust te creëren in de schuldsituatie komt er weer ruimte om te ontwikkelen. Vervolgens wordt samen met de jongere bekeken wat de beste manier zou zijn om te werken aan toekomstperspectief. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gekozen voor een studie, stage of een (vrijwilligers)werkplek. Meestal komen jongeren in de schulden vanwege problemen op andere leefgebieden, of ontstaan deze problemen juist door de schulden. Begeleiding richt zich daarom ook op o.a. de maatschappelijke participatie, gezondheid, wonen en sociaal netwerk. Uitgangspunt is één contactpersoon die de jongeren intensief begeleidt op alle domeinen. Het perspectiefplan is de basis voor het traject dat samen met de jongere wordt opgesteld. Iedere jongere krijgt begeleiding op maat. Wanneer onoverkoombare problemen op andere leefgebieden worden vastgesteld, wordt er door de trajectbegeleider passende hulp verleend en/of warm doorverwezen. Maar ook dan blijft de trajectbegeleider betrokken bij het proces.

Sanering van schulden;

Een cruciaal onderdeel binnen de aanpak van het JPF is hoe de schuldregeling wordt aangepakt. Het JPF focust zich op het saneren van schulden, maar bij reguliere schuldsanering wordt gefocust op (gedeeltelijke) terugbetaling van schuld in geld. Jongeren hebben vaak onvoldoende afloscapaciteit om met deze manier van schuldregelen aan de slag te kunnen. Bovendien ontbreekt er in reguliere schuldhelpverlening aan voldoende individuele begeleiding.

Het JPF werkt standaard met het saneren van schulden: Er wordt naar rato van afloscapaciteit en tegenprestatie een aanbod gedaan aan de schuldeisers waarna alle openstaande schulden in één keer worden afgekocht met behulp van een saneringskrediet. Dit creëert rust en duidelijkheid, aangezien de jongere nu nog maar één openstaande schuld heeft (het saneringskrediet). Het schuldregelen binnen de JPF-aanpak verschilt van reguliere schuldsanering, omdat jongeren binnen de JPF-aanpak het saneringskrediet niet volledig in geld terug hoeven te betalen. In plaats daarvan betalen ze (deels) terug doormiddel van een maatschappelijke tegenprestatie.

Uitvoering hiervan kan worden ondergebracht bij de Coach Financiën. Het JPF heeft een convenant met de NVVK (bijlage III). Met dit convenant mag ook een Coach Financiën onder vermelding van het lidmaatschap JPF middels de NVVK richtlijnen een schuldregeling voorstellen waardoor we geen beroep hoeven te doen op de Stadsbank Oost Nederland.

Sinds de wetwijziging Vereenvoudiging beslagvrije voet hebben jongeren, die als inkomensbron studiefinanciering hebben, geen afloscapaciteit meer. Schuldeisers gaan vaak niet akkoord met een nulvoorstel, omdat zij verwachten, gezien de leeftijd, het inkomen in de toekomst stijgt. Dit geldt ook voor jongeren met een (bij)baan, die enige vorm van afloscapaciteit hebben. In veel gevallen is het inkomen van de (bij)baan beperkt en zal de afloscapaciteit die aangeboden wordt niet meer dan 5% van de Pw-norm bedragen. Om die reden is er vraag naar maatwerk waarbij voor de jongeren op basis van de afloscapaciteit een voorstel wordt gedaan.

- Het aanbod aan schuldeisers is bij een lage afloscapaciteit gebaseerd op 18 x de 5% van de Pw-norm. Dit geldt ook voor jongeren met een (bij)baan en enige vorm van afloscapaciteit.
- De bijdrage van de jongere kan (deels) in de vorm van een tegenprestatie plaatsvinden, bijvoorbeeld een maatschappelijke stage of training.

- Persoonlijke ontwikkeling (studie/stage) gaat vóór het maximaliseren van aflosmogelijkheden.
- De focus ligt op een duurzame oplossing op alle leefgebieden waaronder financiële educatie in plaats van het maximaal haalbare in euro's.
- De jongere die in staat is af te lossen in geld doet dit naar draagkracht en met in achtneming van de beslagvrije voet.
- De looptijd van het saneringskrediet is flexibel.
- Het traject duurt maximaal 2 jaar, maar korter mag ook.

Uitgesteld saneringskrediet of Wsnp is voor een jongere een stagnatie is de cruciale ontwikkelingsperiode; omdat deze schuldregelingen gefocust zijn op geldelijke opbrengsten en niet de persoonlijke ontwikkeling van jongeren vooropstelt.

Maatschappelijke tegenprestatie;

Wanneer het schuldregelen is voltooid zijn de schulden van de jongeren afgekocht en heeft de jongere enkel nog een openstaand saneringskrediet. Waar de JPF-aanpak verschilt van de reguliere aanpak, is dat het jongeren de kans geeft om dit saneringskrediet terug te betalen doormiddel van een maatschappelijke tegenprestatie. Samen met de schuldregelaar en trajectbegeleider bepaalt de jongeren welk deel terugbetaald wordt en/of maatschappelijke tegenprestatie hij of zij zal leveren om zijn of haar schuld terug te betalen.

Groepsactiviteiten;

Het JPF traject is voor iedere jongere een individueel traject. Tijdens de pilot hebben we gemerkt dat een grootdeel de jongeren ook een vorm van eenzaamheid ervaart en het fijn vinden om samen te komen en hun ervaringen met elkaar te delen. Mede door de corona pandemie zijn er in de pilot maar 2 gezamenlijke bijeenkomsten geweest. Bij een nieuw te starten traject willen we proberen om met een groep van 10 jongeren tegelijke tijd te starten, zodat er een groepsverband ontstaat en er tijdens het gehele traject bijeenkomsten worden gepland, waarin de jongeren kennis op doen, zichzelf ontplooiën en vriendschappen maken. De gemeente Eindhoven heeft hier eveneens positieve ervaring mee waarbij zij de verbinding hebben gezocht met maatschappelijke partners in de stad.

4.1. Verwante resultaten van het project.

Naast het doel van het JPF jongeren in de schulden te minimaliseren en hen voldoende kansen en perspectief te bieden voor hun toekomst en er geen nieuwe schulden meer ontstaan. Versterkt deze aanpak ook;

Daling van maatschappelijke kosten;

Er wordt in mindere mate een beroep gedaan op de bijstand, wmo en jeugdwet.

Doorbreken van het niet mee kunnen doen en eenzaamheid;

Door de ongezonde financiële situatie van de jongeren kunnen zij veelal niet deelnemen aan activiteiten en samenkomen met leeftijdgenoten. Zij kunnen het bijvoorbeeld niet veroorloven om voor een andere een cadeautje te kopen of een kleine bijdrage te leveren waardoor zij de ontmoeting vermijden. Tal van initiatieven spelen hier wel op in maar veelal vinden ze het moeilijk

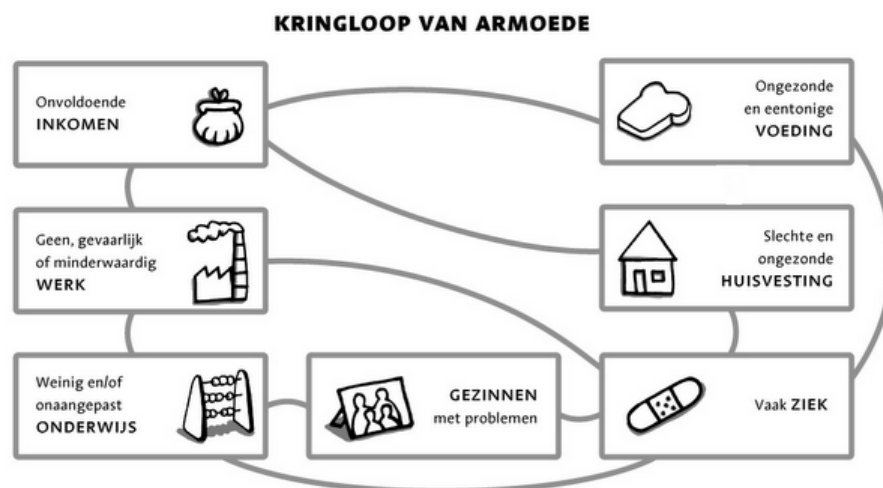
om zich hierover te uiten, waardoor eenzaamheid en depressies sterk op de loer liggen. Door ruimte te creëren in de financiële situatie en samen op te trekken in het project hopen we dat de jongeren dichter tot elkaar komen en hierdoor elkaar ook op sociaal vlak versterken en de taboe op het praten over geld en schulden te doorbreken.

Generatie armoede;

Een term dat we steeds vaker horen als het gaat om armoede.

Wanneer ouders kampen met schulden en of een laaginkomen. Zien we dit vaak terug bij hun kinderen, ze weten immers niet beter. De kringloop hierboven duidt hoe je in armoede terecht kan komen en hoe men zich ontwikkelt. Deze is erg moeilijk te doorbreken. Als je als kind in armoede leeft, heb je een verhoogde kans later ook zelf in armoede terecht te komen. Armoede gaat als leefstijl over van ouder op kind. Om deze situatie te doorbreken moeten we bij de jongeren beginnen, zij kunnen (nog) het verschil maken voor hun kinderen.

Uit de pilotfase kunnen we concluderen dat de jonge ouders veelal hun motivatie richten op hun kinderen. Zij wensen hun kinderen een andere jeugd en/of toekomst dan dat zij hebben (gehad). Veelal hebben zij van huis uit niet meegekregen hoe zij met geld om moeten gaan waardoor jongeren op hun 18de al snel in de problemen komen en ouders ook niet financieel hierin kunnen ondersteunen.

Meer betrokkenheid creëren van (maatschappelijke)organisatie in de stad;

Dit kan in de vorm van het aandragen van maatschappelijke tegenprestaties dan wel het leveren of organiseren van activiteiten waarbij de jongeren samenkomen, kennis wordt opgedaan en activeren. o.a. Heracles en het ROC van Twente hebben al te kennen gegeven dat zij positief tegenover het traject staan en hun maatschappelijke bijdragen willen bieden doormiddel van het beschikbaar stellen van maatschappelijke stages of wel activiteiten voor de groep dan wel individu.

4.2 Argumenten

Onderstaande argumenten bevestigen dat een JPF-aanpak daadwerkelijk loont en een weloverwogen instrument is om deze jongeren een nieuwe kans te geven.

• Trajectbegeleiding is integraal en het perspectief van de jongere staat centraal	✓ Er wordt gewerkt vanuit de leefwereld van de jongeren
• In het Perspectiefplan wordt samen met de jongere gewerkt aan dromen en doelen	✓ Jongeren bepalen zelf wat ze willen bereiken tijdens het tweejarig traject

• De jongere heeft een vaste trajectbegeleider die ook een regiefunctie heeft	✓ Dit zorgt voor overzicht en rust bij de jongeren
• Trajectbegeleiding bestaat uit individuele coaching en groepstrainingen	✓ Persoonlijke ontwikkeling ✓ Werk en scholing ✓ Financiën ✓ wonen ✓ Sociaal
• Sanering van schulden: Schuldeisers krijgen aanbod saneringsbedrag van de schuldregelaars. Bij akkoord wordt schuld afgekocht door de gemeente.	✓ Gegarandeerde terugbetaling aan schuldeisers van (een deel van) de schuld ✓ Voorkomen van slepende debiteuren in administratie van schuldeisers ✓ Jongeren hebben alleen nog een schuld bij de gemeente. Dit geeft hun rust.
• Schuldregelen is een eerste stap naar verlichting en ruimte om te werken aan perspectief	
• Unieke vorm van schuldregelen als oplossing voor jongeren	✓ Door de mogelijkheid om af te betalen in natura geven we studerende jongeren en jongeren met een inkomen onder bijstandsniveau de kans om mee te doen.
• De gevraagde Maatschappelijke tegenprestatie is zoveel mogelijk passend bij de jongeren en de (tijds)inzet wordt per jongere bepaald (maatwerk)	
• Budgetbeheer en/of budget coaching is onderdeel van het traject	✓ Om nieuwe schulden te voorkomen ✓ Om jongeren te leren hoe om te gaan met hun inkomsten/uitgaven
• Het is een landelijk erkend en gewaardeerd programma	
• De aanpak wordt door Stichting JPF continu doorontwikkeld	
• Een community die op diverse niveaus wordt gefaciliteerd	✓ Kennisdeling en ervaringen uitwisselen met andere gemeenten die al werken met de JPF-aanpak
• Zelf verantwoordelijk blijven voor uitvoering met lokale kleur	✓ Afwegingskader; Gemeente kan zelf randvoorwaarden aanpassen op eigen beleid
• Ondersteuning Stichting JPF: co-creatie met ondersteuning door adviseurs van Stichting JPF	✓ Bespaart tijd. Voorkomt dat de gemeente zelf het wiel opnieuw uit moeten vinden
• Door de gezamenlijke aanpak wordt er ook aandacht besteed aan eenzaamheid onder jongeren.	✓ Jongeren komen samen, maken vriendschappen en leren van elkaar.
• Door de inzet JPF wordt er op lange termijn bezuinigd op de algemene kosten Participatie-, WMO en Jeugdwet.	
• Wanneer naar aanmelding blijkt dat er geen JPF-traject noodzakelijk is maar wel financiële ondersteuning is er sprake van bijvangst en kan de Coach Financiën gelijk een regulier traject aanbieden.	✓ Bijvangst

4.3 Contra-indicatie

Er zijn weinig tot geen contra-indicaties behalve als er sprake is van;

- De jongere heeft geen intensieve begeleiding nodig en voldoet aan de eisen van een regulier MSNP/WSNP traject.
- Als enkel het saneren van de schulden onderdeel is van de aanpak (zonder begeleidingstraject);
- Als terugbetaling van de schuld in alle gevallen verplicht is, en niet mogelijk in natura (bijvoorbeeld Schulden uit een strafrechtelijke veroordeling).
- Er voldoende aflossingscapaciteit is om de schuld te voldoen (geen problematische schuld)
- Fraudeschuld recenter dan 3 jaar of met grove nalatigheid is niet bij voorbaat een contra indicatie, hierbij wordt per situatie bekeken of een schuldregeling als nog tot stand kan komen.
- Studieschulden aan het DUO kunnen in de basis niet worden gesaneerd wel kunnen deze worden uitgesteld tot einde schuldregeling. Lesgeld daarin tegen wel.

Aanmeldingen met contra-indicatie betekent bijvangst, waarbij we een regulier traject via de Coach Financiën aan kunnen bieden en indirect resultaat oplevert.

4.4 Verwante projecten

Het JPF kent raakvlakken met andere projecten zoals Jongemoeders van Avedan en Kansrijke start. Het kan voorkomen dat jongeren al aan een genoemd project deelnemen waarna blijkt dat men ook voldoet aan de criteria JPF. Integrale trajectbegeleiding wordt dan al geboden maar kan er in samenspraak alsnog een gewenste schuldregeling via het JPF als toevoeging worden ingezet.

4.5 Privacy

Om de persoonsgegevens die verwerkt worden zo goed mogelijk te beschermen in Europa, geldt in heel Europa dezelfde wetgeving, ook wel bekend als de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Hierbij gaat het om verwerking van persoonsgegevens is iedere soort handeling (bv. verzamelen, opslaan, analyseren) met gegevens die een bepaald persoon kunnen identificeren.

Verwerking persoonsgegevens extern

Om in de samenwerking met externe partijen deze gegevens te kunnen borgen dient er een verwerkingsovereenkomst te worden opgesteld. Deze kan gebruikt worden om onderling afspraken vast te leggen over de verwerking van persoonsgegevens.

Verwerking persoonsgegevens Effectmonitor

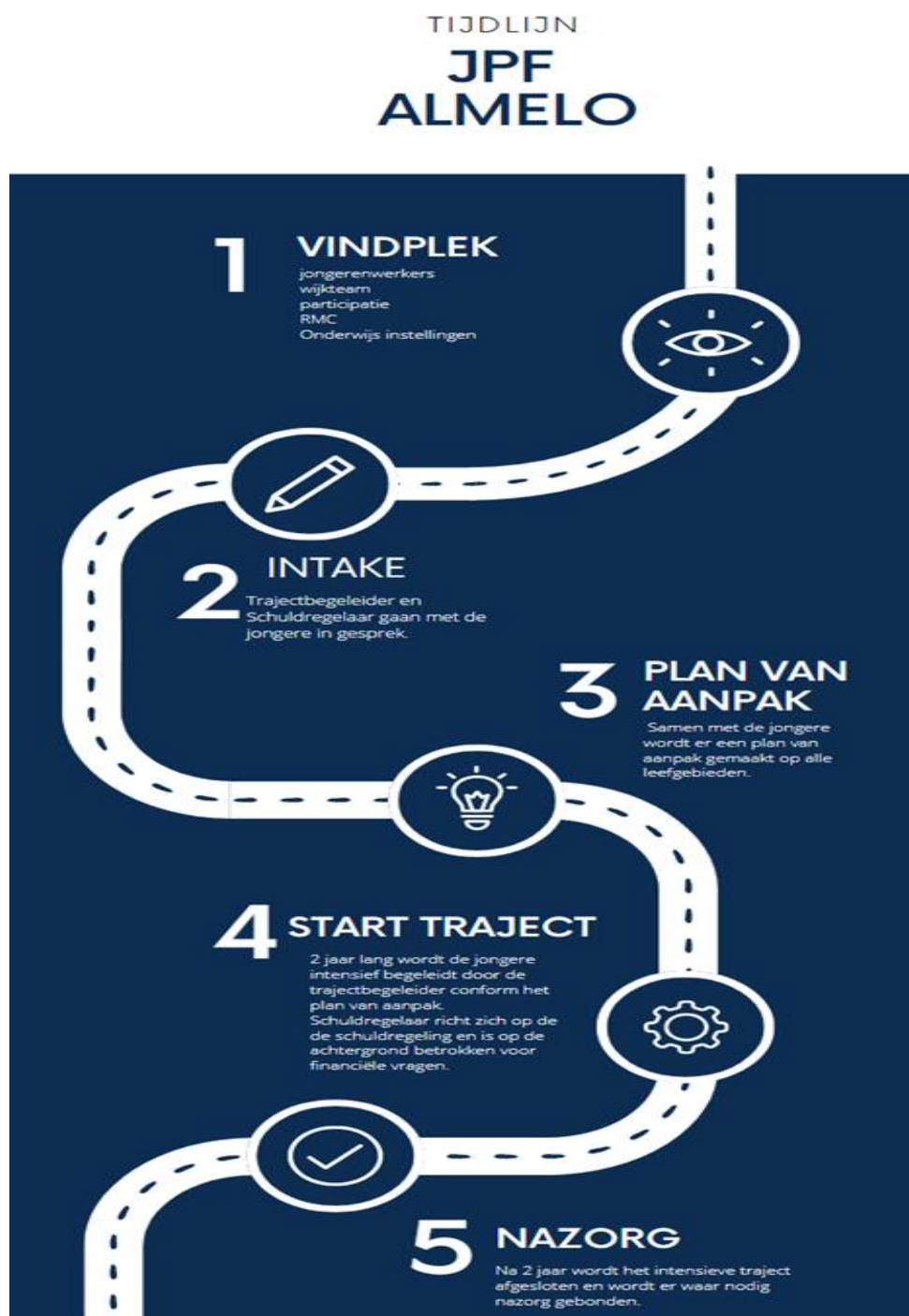
Doormiddel van de JPF-effectmonitor kunnen we continu inzicht krijgen in de voortgang en effecten van het JPF. Het heeft een gebruiksvriendelijk dashboard waarin met één druk op de knop de effecten van de aanpak zichtbaar zijn. Koppelt de ontwikkeling aan maatschappelijke kosten en baten, zodat er een maatschappelijke kosten en batenanalyse (MKBA) kan worden vastgesteld.

Het JPF houdt zich aan de beoogde richtlijnen en is hiervoor gecertificeerd. Momenteel wordt er nog een laatste check uitgevoerd door de afdeling I&A om de effectmonitor in te voeren.

5. Stappenplan

Met onderstaande stappenplan beogen we een optimaal traject voor zowel de jongeren als het volledige projectplan. We kiezen ervoor om niet gelijk te starten met 20 jongeren maar te faseren naar 10 jongeren per 6 maanden. Dit doen we om de doorloop te continueren, de druk bij de

Trajectbegeleiders en schuldregelaars te verdelen en instromen op een eerder of later tijdstip makkelijker te maken.

Opstartfase; 01-11-2023	JPF-werkgroep samenstellen	– Schuldenlab – Coach Financiën – MPG-gezinscoaches – Avedan – RMC – ROC
	JPF-team samenstellen	– Schuldregelaars – Trajectbegeleiders – Projectleider
	Contact met maatschappelijke partners in de stad	– Projectleider
	Startdatum bepalen	
	Werven van jongeren	Mogelijke wervingsplekken; - Jongerenwerkers Avedan - HUMOD (Kameraad) - Scholen - Wijkteam - Gezinscoaching (MPG) - Coaches Financiën - T-team - Huisartsen - Rechtbank (jongeren wie te rechtstaan voor boetes) - Social Media?
December 2023 Start traject	10 jongeren selecteren	Werkgroep
	Trajectplan opstellen	Trajectbegeleiders
	Financieel stabiliseren	Schuldregelaars
2/3 maand	Schuldeisers aanschrijven/ schuldsanering starten	Schuldregelaars
	Jongere begeleiden m.b.t. doelen trajectplan.	Trajectbegeleiders
6 maanden	Evaluatie moment	Individueel; trajectbegeleider/schuldregelaar (waar nodig eerder)
	Start 10 nieuwe jongeren	Volg stap starttraject
1 jaar	Evaluatie moment	Individueel; trajectbegeleiders/schuldregelaars (Waar nodig eerder) Proces; JPF-team/Werkgroep
1,5 jaar	Evaluatie moment	Individueel; trajectbegeleider/schuldregelaar (waar nodig eerder)
	Na-zorg, waar nodig doorverwijzen naar voorliggende voorziening	Trajectbegeleider/schuldregelaar

2 jaar	Evaluatie einde traject	Individueel; trajectbegeleider/schuldregelaar Proces; JPF-team/Werkgroep
--------	-------------------------	---

6. Kosten en Baten

De JPF-aanpak brengt kosten met zich mee voor de gemeente, bijvoorbeeld de kosten voor begeleiding en de saneringskredieten. Deze kosten wegen echter niet op tegen de baten. Naast het perspectief dat aan jongeren wordt geboden, zal de aanpak zich in de meeste gevallen ruimschoots terugbetalen. In eerste instantie door de terugbetaling en/of maatschappelijke tegenprestaties van de jongere. Daarna doordat het geboden perspectief leidt tot minder terugval en minder problemen op andere leefgebieden bij de jongere in kwestie. Het begeleidingstraject genereert daarmee baten op de lange termijn: een zelfstandigere en schuldenzorgvrije jongere zal minder vaak beroep hoeven doen op de bijstand en/of hulpverlening.

Door de stichting Jongeren Perspectief Fonds is in Den Haag de JPF Effectmeting 2021 uitgevoerd en kan er uit deze analyse worden geconcludeerd dat de maatschappelijke opbrengsten van de JPF-aanpak groter is dan de kosten. Het JPF bespaart in Den Haag per jongere ongeveer €21.000, terwijl de aanpak gemiddeld €12.500 kost (op basis van een 2-jarig traject). Per jongere betekent dat positieve maatschappelijke baten van zo'n €8.500 netto.

Op korte termijn (tijdens het traject en de nazorg) wordt het meest bespaard door het voorkomen van de kosten van bijstand/WW door het verlies van werk of door schooluitval, en door het versnellen van de uitstroom uit de bijstand. Daarbij komen bijvoorbeeld nog besparingen door het voorkomen van dakloosheid. Schuldeisers besparen kosten doordat zij via de JPF-aanpak relatief meer baten realiseren ten aanzien van hun uitstaande vorderingen en door het voorkomen van huisuitzettingen en afsluitingen.

Op de lange termijn wordt het meeste bespaard door het voorkomen van toekomstige reguliere schuldhelpverlening en (nog) grotere schulden, voorkomen van instroom in de bijstand, het voorkomen van dakloosheid en besparingen op WMO/Jeugdwet en overige zorg. Ook zal het aantal recediven afnemen.

Een JPF-programma leidt tot twee soorten kosten: de aflossing van de saneringskredieten en de kosten van de uitvoering.

De kosten van de uitvoering;

Deze kosten bestaan vooral uit de interne en externe uurtarieven voor de werkzaamheden van het team dat het JPF-programma uitvoert: de projectleider, de schuldregelaars en de trajectbegeleiders. Hiernaast maakt de gemeente andere kosten voor het uitvoeren van het programma op het gebied van ICT, communicatie, lidmaatschap e.d.

De aflossing van de saneringskredieten;

Nadat een jongere zich heeft aangemeld voor het JPF-programma worden met behulp van de schuldregelaar alle schulden geïnventariseerd en wordt een plan voor de schuldregeling opgesteld. De schuldregelaar benadert met dit plan de schuldeisers. Wanneer deze akkoord gaan met een afboeking worden de schulden gesaneerd en krijgen de schuldeisers het bedrag uitgekeerd waar ze mee akkoord zijn gegaan. De Gemeente verleent de jongere hiervoor een saneringskrediet van gemiddeld €1.500. De jongere lost dit saneringskrediet af in lijn met de voortgang van het 2-jarige traject waar de jongere zich aan gecommitteerd heeft.

6.1 Kosten Gemeente Almelo

Voor een doorstart willen we ons in eerste instantie richten op een groep van minimaal 20 jongeren per jaar. Door de nieuwe opstartfase, samenwerking met externe partijen en het nieuwe proces in de lijn van uitvoering sociaal zullen de personele kosten waarschijnlijk in het eerste jaren hoger zijn.

Ditzelfde geld voor het saneringskrediet in de loop der jaren wordt dit steeds voor een deel weer teruggestort.

Schuldregelaar (0,22 FTE):

Kan ondergebracht worden bij de Coaches Financiën, gemiddeld 8 uur per week.

Bij opstart van het traject zal de inzet hoog zijn, naarmate de het traject vordert en het saneringskrediet is verstrekt zal de ondersteuning vanuit de schuldregelaar afnemen. Door het te beleggen bij de Coach Financiën kan dit als plustaat worden neergelegd. De inzet kan hierdoor makkelijker verdeeld worden en gecombineerd worden met de reguliere werkzaamheden, zodat er geen uren verloren gaan.

Projectleider (0,12 FTE):

Zal zich vooral richten op de opstart, het verbinden van partners in de stad en het aansturen en evalueren van het project, gemiddeld 4 uur per week. Maximale inzet bij opstart naar mate het traject vordert is het de verwachten dat er ook minder inzet nodig is.

Is de verbinder tussen (maatschappelijke) ondernemers en het project, waardoor het project breder kan worden uitgedragen.

Trajectbegeleiders

De trajectbegeleiders binnen de pilot waren medewerkers RMC, zij hebben zelf te kennen gegeven deze taak niet passend te vinden bij hun functie. Zij hebben wel de affiniteit met de jongeren en het begeleiden richting werk of school maar zien hen niet als structureel begeleider die op alle leefgebieden de jongeren het beste kunnen ondersteunen. Zij dragen aan om jongerencoaches in te schakelen, zij staan dicht bij de jongere en kunnen makkelijker contact krijgen met de jongeren. Hierbij kunnen we denken aan de jongerencoaches van Avedan of interne gezinsbegeleiders MPG.

Maximale inzet bij opstart naar mate het traject vordert is het de verwachten dat er ook minder inzet nodig is en er weer ruimte komt om nieuwe trajecten op te starten. Door halfjaarlijks te starten met 10 jongeren blijft de inzet relatief gelijk.

Verdeling trajectbegeleiders

Welzijn Avedan (0,75 FTE);

Avedan staat dicht bij de jeugd en is daarmee één van de vindplaatsen voor jongeren die potentie hebben om deel te nemen aan een JPF traject. Uit de pilot is gebleken dat meerdere jonge (aanstaande) moeders deelnamen aan een JPF traject. Naast het Jonge moederwerk heeft Avedan andere vormen van dienstverlening waar jongeren passend voor een JPF traject te vinden zijn. Denk hierbij aan het Jongerenwerk, Jongerencoaches, School Maatschappelijk Werk, Persoonlijke coaching en Thuisadministratie. Avedan is op deze plekken zichtbaar, benaderbaar en betrokken, wat maakt dat zij bij veel jeugd bekend zijn. Vanuit deze positie kunnen zij laagdrempelig aansluiten en signaleren welke jongeren een steuntje in de rug kunnen gebruiken middels een JPF traject. Naast dat Avedan een goede vindplaats is, heeft Avedan sterke contacten met netwerkpartners die een belangrijk aandeel kunnen leveren aan een traject. Een netwerk dat helpend kan zijn bij het stabiliseren van het leven van de jongere tijdens de persoonlijke begeleiding, maar ook een netwerk dat ondersteunend kan zijn bij participatie, re-integratie en het vergroten van het informele netwerk. Denk aan talentontwikkeling bij studio 15, een korte (interne) lijn om deel te nemen aan bijeenkomsten van Never2be Alone (Eenzaamheid onder jongeren) en projecten binnen Avedan. Avedan staat dichtbij de bewoners van Almelo, daarmee staan zij middenin de samenleving en werken preventief.

Multi Problem Gezinsbegeleiding (MPG) (0,5 FTE);

Het MPG-team is een intern team binnen de gemeente, zij richten zich op gezinnen, waarbij ouders of kinderen in het gezin ook onder de doelgroep van het JPF kunnen vallen. Daarnaast hebben zij ook een aantal individuele jongeren tussen de 18 en 27 in hun caseload. Zij kunnen een goede vindplek zijn voor de jongeren (waaronder via de vroeg signalering/melding politie).

Voordeel van MPG, zij kunnen een lagere tijd betrokken blijven bij de jongeren en ondersteunen op alle leefgebieden. Kunnen systematisch meekijken met de jongeren waarbij ook het systeem/gezin wordt meegenomen. Zij werken vanuit de gemeente waarbij zij intern korte lijntjes hebben met andere afdelingen en wijkteam. Extern een breed netwerk met o.a. de woningbouw, welzijn (avedan), politie en zorg. En hebben vanuit hun achtergrond veel affiniteit met de doelgroep.

Beiden partijen versterken elkaar in het vinden en ondersteunen van de jongeren waarbij er een goede interne en externe verbinding is en de kans om jongeren “over het hoofd te zien” minimaliseren.

RMC;

Ondanks dat we hebben kunnen concluderen dat het RMC niet de partij is om de intensieve trajectbegeleiding voort te zetten, is het RMC wel van waarde als sparringpartner. Wanneer het gaat om scholing, schoolverlaters en of studiekeuzes. Is het wenselijk om hun expertise in te schakelen. Dit valt onder de reguliere werkwijze RMC en hoeft geen extra inzet te worden begroot.

Administratie;

Om de kredietverstrekking in goede banen te laten verlopen is het wenselijk om gebruik te maken van de huidige systemen. Binnen de afdeling administratie kan er een proces opgestart worden waaruit het saneringskrediet kan worden verstrekt en ingevorderd. Verwachte inspanning is eenmalig een 1/2 uur per jongere om het systeem in te richten.

Lidmaatschap JPF;

Het landelijke platform Jongeren Perspectieffonds biedt een lidmaatschap aan voor gemeenten. In dit lidmaatschap zit een JPF-Toolkit, de Effectmonitoringstool en de Community met kennissessies.

- JPF-Toolkit;
In de Toolkit zitten praktische ondersteuningsproducten die helpen bij besluitvorming, implementatie en uitvoering. Waaronder het NVVK-convenant, ondersteuningsdocumenten (zoals een perspectiefplan) en communicatiemiddelen.
- Effectmonitoring;
Doormiddel van de JPF-effectmonitor kan een gemeente continu inzicht krijgen in de voortgang en effecten van het JPF. Het heeft een gebruiksvriendelijk dashboard waarin met één druk op de knop de effecten van de aanpak zichtbaar zijn. Koppelt de ontwikkeling aan maatschappelijke kosten en baten, zodat er een maatschappelijke kosten en batenanalyse (MKBA) kan worden vastgesteld.
- JPF-community;
Binnen de Community brengen het platform alle JPF-Professionals samen en verzorgt men kennissessies per functiegroep. Op die manier hoeft het wiel niet steeds opnieuw uitgevonden te worden en ontwikkeld de aanpak zich steeds verder door.

Lidmaatschap van het JPF is een voorwaarde om de schuldregeling onder NVVK te laten uitvoeren door de Coach s Financiën.

Kosten lidmaatschap €5750,- per jaar.

Kosten;

		per jaar	Opmerking
Trajectbegeleider	0,75 fte Avedan	86.000	Extern
Trajectbegeleider	0,5 fte MPG schaal 9	40.000	Niet uitvoerende uren kunnen worden gebruikt voor regulier werk
Coach financiën/Schuldregelaar	0.22 fte schaal 9	18.000	Niet uitvoerende uren kunnen worden gebruikt voor regulier werk
Projectleider	0.12 fte schaal 10	10.000	Niet uitvoerende uren kunnen worden gebruikt voor regulier werk
Saneringskrediet	1x	15.000	2de jaar terugbetaald en weer te gebruiken voor een nieuw krediet
Overhead		8.000	o.a.Lidmaatschap JPF Inrichting administratie
Totaal per jaar		177.000	

6.2 Baten Gemeente Almelo

Uit de pilot fase kunnen we concluderen dat 8 jongeren van de 10 hun JPF-traject succesvol hebben doorlopen, 1 deels doorlopen en 1 niet voldoende gemotiveerd was. De opbrengt binnen de trajectduur van 2 jaar was €145.500,-. Met een extra verwacht rendement in 2023 van €87.500. Totale baten na 3 jaar € 233.000. Ook de jaren hierna zal er nog een rendement zijn dat grotend=els te weerlijden is naar minder instroom bijstand en in zet WMO.

	2021	2022	2023	Totaal
Participatiewet	€ 20.000,00	€ 48.000,00	€ 48.000,00	€ 116.000,00
Beschermwonen	€ -	€ 25.000,00	€ 27.000,00	€ 52.000,00
Jeugdwet *	€ -	€ -	€ -	€ -
WMO indicatie	€ 4.500,00	€ 5.000,00	€ 7.500,00	€ 17.000,00
Inzet Wijkcoach	€ -	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 10.000,00
Energie afsluiting	€ -	€ 1.500,00	€ -	€ 1.500,00
Huisuitzetting	€ -	€ 12.000,00	€ -	€ 12.000,00
reguliere SHV	€ 13.500,00	€ -	€ -	€ 13.500,00
Terugval WW vanuit werk/opl.	€ -	€ 7.000,00	€ -	€ 7.000,00
kosten beslaglegging	€ -	€ 1.000,00	€ -	€ 1.000,00
kosten betalingsregeling	€ 3.000,00	€ -	€ -	€ 3.000,00
totaal	€ 41.000,00	€ 104.500,00	€ 87.500,00	€ 233.000,00

Noot: besparingen zijn slechts een selectie die met zekerheid vastgesteld kunnen worden. Wat niet meegenomen is, is bijv. de extra maatschappelijke kosten die schulden met zich meebrengen, de waarde van een jongere die weer belasting gaat betalen de waarde van iemand die zich weer goed voelt in de maatschappij. Cijfers zijn gebaseerd op de 10 deelgenomen jongeren binnen het JPF over een periode van 3 jaar. In 2021 en 2022 hebben zij actief deelgenomen in het traject, 2023 laat zien wat de uitwerking van het traject beoogd. Ook de jaren hierna levert het gedane traject rendement op.

*Jeugdwet; Binnen de pilotfase was er geen sprake van geïndiceerde jeugdzorg. Afschalen hiervan was dan ook niet aan de orde. Wel kunnen we met enige zekerheid zeggen dat de intensieve ondersteuning vanuit de trajectbegeleiders heeft geleid tot geen toestroom naar geïndiceerde jeugdzorg.

Voorbeeldberekening rendement

Gebaseerd op cijfers vanuit de pilot 2021/2022 en de begrote kosten is het aanneembaar dat er op basis van instroom van 20 jongeren per jaar met een slagingspercentage van 80% het traject zich na 2 jaar volledig terugverdient heeft en na 3 jaar een rendement oplevert van €289.000 (gemiddeld 75% daarvan zijn kosten voor de gemeente). Ook de jaren daarna zullen rendement vol zijn.

We kiezen er nu voor om eerst te starten met 10 jongeren en elk half jaar nogmaals minimaal 10 jongeren in te laten stromen. 20 jongeren per jaar is een minimaal aantal, door het doseren van de aanmeldingen verwachting we de druk op de trajectbegeleiders en schuldregelaars te reguleren en meer jongeren tussentijds kunnen worden toegelaten. Hierdoor zal er ook een verschuiving zijn in de kosten en baten per half jaar. Het uiteindelijke rendement blijft gelijk dan wel stijgt bij instroom van meer jongeren.

	1ste jaar	2de jaar	3de jaar	Totaal
Kosten	€ 177.000	€ 0	€ 0	€ 177.000
Baten	€ 82.000	€ 209.000	€ 175.000	€ 466.000
Totaal	€ -95.000	€ 209.000	€ 175.000	€ 289.000
Rendement	€ - 95.000	€ 114.000	€ 289.000	

Kosten per jongere	€ 8.850
Baten per jongere	€ 23.300
Totaalrendement per jongere	€ 14.450
Rendement gemeente (75%)	€ 10.837

Gebaseerd op 3 jaar bij een instroom van 20 jongeren per jaar.

6.3 Financiering

Uit de effectmonitor 2021 Gemeente Den Haag als het evaluatierapport pilot JPF Gemeente Almelo is te concluderen dat er eerst geïnvesteerd moet worden waarna het traject zich uiteindelijk zelf terugverdiend op de domeinen Participatie (66%), WMO (20%) en Jeugd (14%).

Op korte termijn (tijdens het traject en de nazorg) wordt het meest bespaard door het voorkomen van de kosten van bijstand/WW door het verlies van werk of door schooluitval, en door het versnellen van de uitstroom uit de bijstand. Daarbij komen bijvoorbeeld nog besparingen door het voorkomen van dakloosheid. Schuldeisers besparen kosten doordat zij via de JPF-aanpak relatief meer baten realiseren ten aanzien van hun uitstaande vorderingen en door het voorkomen van huisuitzettingen en/of afsluitingen.

Op de lange termijn wordt het meeste bespaard door het voorkomen van toekomstige reguliere schuldhulpverlening en (nog) grotere schulden, voorkomen van instroom in de bijstand, besparingen op WMO/Jeugdwet en overige zorg.

Kosten voor het opstarten en uitvoeren van nieuw JPF-traject komt neer op een jaarlijkse investering van €177.000. De eerste 3 jaar kunnen worden bekostigd middels incidentele gelden 'aanpak armoede en schulden' die beschikbaar gesteld zijn in de meicirculaire 2023 á €549.000.

6.4 Evaluatie

Eén jaar na de formele invoeringsdatum zal een projectevaluatiemoment plaatsvinden waarbij onderstaande punten worden gevalueerd.

- Werkt de huidige JPF-aanpak in Almelo optimaal?
- Wat is de stand van zaken omtrent de ontwikkelingen binnen het aandachtsgebied jongeren en schulden?
- Wat is de stand van zaken omtrent de samenwerking tussen de betrokken partijen?
- Welke (maatschappelijke)baten zijn er behaald.
- Zit hier voldoende voortgang in (of niet en behoeft dit bijsturing)?

De JPF-effectmonitor zal hier als meetbaarinstrument worden ingezet.